

Utlåtande 2011:117 RIII+IV (Dnr 328-494/2011)

Idrottsprofilering av Farsta stadsdelsområde

Förslag från idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Farsta stadsdelsnämnd

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Inriktning för idrottsprofilering av Farsta stadsdelsområde godkänns med vad som anförts i detta utlåtande.

Föredragande borgarråden Regina Kevius och Lotta Edholm anför följande.

Ärendet

Idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Farsta stadsdelsnämnd har på uppdrag av kommunfullmäktige formulerat ett gemensamt förslag till idrottsprofilering inom idrottsnämndens och stadsdelsnämndens verksamheter samt inom utbildningsnämndens skolor inom Farsta stadsdelsområde.

Enligt förslaget har en vision för utvecklingen av Farsta formulerats – ”Om tio år är Farsta välkänt som Stockholms idrottsnav. Här har staden, skolor och föreningar gått samman och skapat en unik miljö för idrott. I Farsta finns den bästa infrastrukturen för idrott och den bredaste ungdomsverksamheten. Skolorna bidrar till den bästa talangutvecklingen i hela staden inom många idrotter. 2030 är Farsta ledande idrottsnav och uppmärksammat långt utanför stadens gränser.”

Profileringen bör ha ett tydligt folkhälsoperspektiv samt omfatta både hälsa i bred mening och idrott i betydelsen breddidrott, talangutveckling och elit.

Profilering av skolorna i Farsta ska ha ett övergripande syfte att stödja elevernas lärande och förväntas bidra till förbättrade kunskapsresultat.

För att visionen ska förverkligas är det utifrån förslaget viktigt att hälsa, motion och idrott präglar skolorna som helhet samt att utveckling och genomförande sker i nära samverkan med lokala idrottsföreningar, elitidrottsklubbar, specialistförbund och idrottsakademier. Handikappidrott ska inkluderas. Vidare pekar berörda nämnder på att det är viktigt att idrottsrelaterade verksamheter etablerar sig i Farsta.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att förslaget till idrottsprofilering i Farsta stadsdelsområde ligger i linje med det uppdrag som formulerats i samband med beslut om ”Söderort 2030 – en framtidsvision samt strategi för Söderorts utveckling”. Kontoret anser dock att det inte är tydligt hur Farsta stadsdelsnämnd, utbildningsnämnden och idrottsnämnden avser att prioritera resurser för att genomföra den föreslagna idrottsprofileringen inom Farsta. Vidare saknar förslaget mål och uppföljningsmått för de satsningar som föreslås och kontoret anser därför att det är angeläget att respektive nämnd i kommande planeringsarbete formulerar mål som löpande följs upp och utvärderas.

Våra synpunkter

Utvecklingen av Stockholm syftar till en stad som är attraktiv i alla dess delar. En viktig del i det arbetet är att tillvarata strategiska tyngdpunkter i staden och utveckla deras potential. Detta är en tydlig tankegång både i ytterstadsarbetet och i översiktsplanens strategier för stadsutveckling.

Därför är det positivt att, som en del av arbetet att utveckla Söderort, fatta beslut om idrottsprofilering av Farsta. Profileringen ska omfatta såväl insatser för förbättring av stockholmarnas hälsa som bredd-, spontan- och elitidrott. Det är av särskild vikt att insatserna inom idrottsprofileringen svarar upp mot de idrottspolitiska målsättningarna att ge fler människor möjlighet till motion och idrottande. Fokus ska i synnerhet läggas på att nå personer som inte har haft möjlighet att idrotta, däribland personer med funktionsnedsättningar.

För att åstadkomma detta är det viktigt att även möjliggöra spontana aktiviteter som inte bedrivs organiserat.

Idrott är förutom sitt sportsliga innehåll även en arena för möten mellan olika ungdomar och ungdomsgrupper som i sin vardag inte skulle möta var-

andra. Idrott som grund för möten mellan människor bör motverka segregering och socialt utanförskap.

Förslaget till idrottsprofilering av Farsta saknar dock tydliga mål och uppföljningsmått för de satsningar som föreslås. I kommande planeringsarbete är det därför angeläget att respektive nämnd formulerar mätbara mål som löpande följs upp och utvärderas.

Det är viktigt att understryka att en förstärkt idrottsprofil för Farsta och bättre förutsättningar för idrottande inte kan reduceras till en fråga om att investera i nya anläggningar. Många av de insatser som beskrivs i ärendet är möjliga att göra redan med befintliga anläggningar. Idrottsnämnden svarar för att i samverkan med skolorna och stadsdelsnämnden säkerställa att de kommunala idrottsanläggningarna i Farsta står till förfogande för de aktiviteter som idrottsprofileringen innebär. I profileringen fyller stadsdelens naturområden en viktig roll som spelplats för spontanidrott, löpning, skidåkning etc.

Idrottsnämnden ska beakta eventuell ny- och ombyggnation av anläggningsbeståndet i Farsta i samband med att nämnden utvecklar den långsiktiga planen för stadens idrottsverksamhet. Investeringar i Farsta måste sammanvägas med idrottsnämndens prioriteringar i övrigt och ställas mot behovet av investeringar i övriga stadsdelar inom givna budgetramar. Investeringsmålen måste stämma överens såväl med de idrottspolitiska prioriteringarna som med de ekonomiska förutsättningarna och den fysiska planering för Farsta som stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden gör.

Fokus på kunskap är och förblir den högst prioriterade inriktningen för stadens skolor. Att öka elevernas kunskapsresultat och skapa en skolmiljö präglad av trygghet och studiero är av avgörande betydelse för elevernas möjligheter till framtida studier och yrkesliv.

Flera skolor i Farsta har redan i dag en mer eller mindre utvecklad profil för olika former av idrott och hälsa. I ärendet finns en rad förslag kring hur det redan etablerade arbetet kan breddas och fördjupas, vilket till stora delar är positivt.

Idrottsprofileringen förväntas bidra till förbättrade kunskapsresultat på flera sätt. Genom idrott lär sig elever att sätta mål och sedan arbeta hårt och medvetet för att uppnå målen. En satsning på hälsa, rörelse och idrott kan stärka attraktiviteten för Farstas skolor och locka fler studiemotiverade elever som kan tjäna som föredömen och påverka inlärningsmiljön i positiv riktning.

I och med att kommunfullmäktige beslutat om särskilda satsningar i Söderort är det nu respektive nämnds uppdrag att fördela och prioritera resurserna utifrån dessa och övriga av kommunfullmäktige uppställda mål. Idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Farsta stadsdelsnämnd har att prioritera sats-

ningar inom Farsta inom tilldelad budget och att beakta dessa prioriteringar i budget för kommande år.

Det är viktigt att nämnderna i det fortsatta arbetet tar hänsyn till även fristående skolor och förskolor. Satsningar som innebär en ökad resurstilldelning, såväl i form av ökade medel som av ökad tillgång till anläggningar, ska ske i enlighet med bidrag på lika villkor.

Bilaga

Reservationer m.m.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådens förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Karin Wanngård* och *Tomas Rudin* (båda S) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Att föreslå kommunfullmäktige att i huvudsak godkänna inriktningen för idrottsprofilering av Farsta stadsdelsområde
2. Att berörda förvaltningar får i uppdrag att återkomma med konkreta förslag samt tidsplan för genomförandet
3. Att utöver detta anföras

I utlåtandet finns redovisat ett antal olika utvecklingsområden, vi saknar dock tydliga mål. Målen bör vara mätbara och tiden när de ska uppnås bör anges. Vi saknar också redovisning av vilka medel som krävs för programarbetet och genomförandet och varifrån dessa ska tas. Vi delar uppfattningen att det behövs en styrgrupp för genomförandet bestående av representanter för Stadsdelsnämnden, Utbildningsnämnden, Idrottsnämnden samt Kulturnämnden samt Kommunstyrelsen och Stockholms läns landsting för folkhälsoutvecklingen. I denna styrgrupp bör också föreningslivet i området ha naturliga platser. Farsta-området ska bli en förebild i Stockholm för livskvalité, för idrott, kultur och hälsa.

Utbildning är en viktig motor för att få till stånd utveckling och tillväxt i ett samhälle. Vi saknar i utlåtandet den viktiga kopplingen mellan utveckling, attraktivt område, idrott, och hälsa. Vår uppfattning är att detta hänger ihop, satsningar måste ske samordnat.

Det är positivt att både bredd och elitsatsningar inom idrotten finns med i denna vision. Vi saknar dock en betoning av bredd genom Idrott och hälsa vid profileringen av åk 7-9 i skolorna i Farsta området. Eleverna bör kunna ha Elevens val i form av rörelse och hälsa även i åk 7-9.

En viktig del av arbetet för ökad hälsoprofil är kost. Det obligatoriska praktiska ämne som i skolan har minst antal undervisningstimmar är Hem och konsumentkun-

skap. Vi socialdemokrater vill uttrycka vårt stöd för att skolorna i Farsta ska få gå före och aktivt arbeta för att eleverna får ökad möjlighet till Hem och konsumentkunskap.

Farsta kan bli ett tydligare profilerat stadsdelsområde för idrott, hälsa då det finns goda möjligheter till hälsoförbättringar genom sport och friluftsliv. Vi anser att en viktig grund är möjligheter till spontanidrott och breddidrott. Vi ser satsningar på strandpromenaderna längs våra sjöar så att alla kan använda dessa stora delar av dygnet. Ungdomar t ex från Farsta gymnasium kan involveras i arbetet med att sprida kunskap om de möjligheterna till rekreation, hälsa och kultur samt sportupplevelser som finns kring Farsta och i hela Söderort.

I genomförandet av denna vision har också näringslivet en viktig roll och vi vill därför stryka under vikten av samarbete och dialog med centrumägare och andra delar av näringslivet i Farstaområdet.

Vi vill även påpeka vikten av äldres motionsmöjligheter, för ökad livskvalité och hälsa. Det finns starka önskemål, bl a i nämndens pensionärsråd, om boulebanor i Farsta sim- och idrottshall som nu renoveras.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Per Bolund* (MP) enligt följande.

Miljöpartiet de gröna är i huvudsak positiva till det förslag som arbetats fram av idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Farsta stadsdelsnämnd angående idrottsprofilering av Farsta stadsdelsområde. Det är bra att staden tar till vara strategiska tyngdpunkter i staden och utvecklar varje område utifrån sina förutsättningar. Miljöpartiet de gröna anser det även vara bra att fokus i utvecklingsarbetet vid idrottsprofileringen av Farsta läggs på att försöka nå personer och ungdomar som inte har möjligt att idrotta, däribland personer med funktionsnedsättning.

För att fler personer och ungdomar ska börja idrotta önskar vi att idrottsnämnden vid fördelning av resurser beaktar socioekonomiska förutsättningar som råder i staden och att idrottsprofilering av Farsta stadsdelsområde ska innefatta satsningar på verksamheter och utbud som främjar jämställdhet. När Stockholm nu gör en storsatsning på att idrottsprofilera en av sina stadsdelar borde det vara en självklarhet att använda satsningen till att aktivt motverka samhällsstrukturer som missgynnar flickor och kvinnor.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Inriktning för idrottsprofilering av Farsta stadsdelsområde godkänns med vad som anförts i detta utlåtande.

Stockholm den 22 juni 2011

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Regina Kevius Lotta Edholm

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Karin Wanngård, Roger Mogert och Maria Östberg Svanelind* (alla S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige följande

1. Inriktningen för idrottsprofilering av Farsta stadsdelsområde godkänns i huvudsak
2. Idrottsprofileringen ska även innefatta satsningar på verksamheter och utbud som främjar jämställdhet och detta ska årligen mätas och följas upp i berörda nämnder
3. Berörda förvaltningar får i uppdrag att återkomma till respektive nämnder med konkreta förslag samt tidsplan för genomförandet och uppföljningen
4. En större utvärdering görs efter tre år och återredovisas till kommunfullmäktige.
5. Därutöver framföra följande:

Vänsterpartiet ser fram emot att Farsta ska bli ett profilerat stadsdelsområde för idrott, hälsa och livskvalitet för alla generationer. I området finns goda naturliga möjligheter till sport, friluftsliv och rekreation genom närheten till Ågesta friluftsområde, Högdalstopparna, Majroskogen, Rågsveds friområde och stränderna längs Magelungen.

Ambitionen att genom idrottsprofiler stärka Farstas skolor och inspirera elever från området och från andra delar av staden att söka till skolorna är mycket bra. För att lyckas krävs dock ett genomtänkt val av idrottsinriktningar och målgrupper samt en långsiktig satsning. Farsta idrottsprofilering bör omfatta både bredd och elit. En nyck-

elfaktor är ett väl fungerande samarbete såväl med elitsatsande idrottsföreningar som med föreningar som siktar på bredd.

För att lyckas måste skolorna också kunna attrahera de bästa tränarna och lärarna.

Möjligheterna till spontanidrott avgörs också av samhällsplaneringen. Det är därför viktigt att idrottsprofileringen ska vara en faktor att beakta även i samband med plan-ärenden.

Ett sätt att förstärka möjligheterna att locka elever med stark utbildningsbakgrund kan vara att ha idrotts- och kulturprofiler vid samma skolor. Även detta kräver ambitiösa koncept för att lyckas, men är fullt möjligt genom ett samarbete med framförallt Kulturskolan.

Svensk idrott är ojämförbar liksom övriga samhället. Pojkar och män får bättre förutsättningar än flickor och kvinnor, när det gäller pengar, träningstider och vilka idrotter som prioriteras. Det borde därför vara självklarhet att även främja jämställdhet i visionen om Farstas idrottsprofil. En djupare jämställdhetsanalys bör göras och uppföljningsbara mål ställas upp. Vänsterpartiet vill även se över föreningsstödet för att främja jämställdhet och jämlikhet.

Även äldres och funktionsnedsattas möjligheter till idrott, motion och friluftsliv behöver stärkas och satsningarna följs upp genom mätbara tillgänglighetsmål. Överhuvudtaget krävs att berörda förvaltningar tar fram uppföljningsbara mål och att nämnderna enas om tidsplaner, uppföljning och finansiering. Kopplingen mellan utveckling, attraktivt område, idrott, hälsa och kultur behöver förtydligas och satsningar samordnas för att ge mesta möjliga effekt.

Vi ser också behovet av en styrgrupp med representanter från stadsdelsnämnden, idrottsnämnden, utbildningsnämnden, kulturnämnden, kommunstyrelsen och lands-tinget för att säkra att arbetet genomförs i enlighet med visionen. Representanter för föreningslivet ska också kunna vara med i styrgruppen.

Vi vill också arbeta för att idrottsprofileringen ska bidra till att fler arbetstillfällen skapas i området. De gröna kvaliteterna bör kunna locka besökare från hela staden och även turister, med en satsning på bättre information och utbyggda kollektiva tvärförbindelser. Det finns oändliga möjligheter att stärka Farstas idrottsprofil. Några exempel är att bilda Ekopark Syd, att fullfölja kommunfullmäktiges planer för Högdalstopparna som ett spännande och tillgängligt natur- och rekreationsområde, att bevara det natursköna området med campingstugorna i Hökarängens friluftsförening och att värna om Gubbängsfältet som ett öppet fritt fält för en rad olika aktiviteter.

Särskilt uttalande gjordes av *Emilia Hagberg* och *Stefan Nilsson* (båda MP) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (MP) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Kommunfullmäktige beslutade den 12 april 2010 om ”Söderort 2030 – en framtidsvision samt strategi för Söderorts utveckling” och i samband med detta gavs idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Farsta stadsdelsnämnd i uppdrag att återkomma med förslag om särskild idrottsprofil för skolorna i Farsta.

Berörda nämnder har formulerat ett gemensamt förslag till idrottsprofilering inom stadsdelsnämndens och idrottsnämndens verksamheter samt inom utbildningsnämndens skolor inom stadsdelsområdet. En styrgrupp har tillsatts och en projektgrupp under denna har arbetat fram förslaget i samråd med berörda skolor, föreningsliv och andra verksamheter inom staden. Syftet är enligt förslaget att Farsta ska utgöra ett nav för idrott och hälsa i hela staden. Beslut har fattats i respektive nämnd under första kvartalet 2011 och därefter har förslaget överlämnats till kommunfullmäktige.

Enligt förslaget bör profileringen ha ett tydligt folkhälsoperspektiv samt omfatta både hälsa i bred mening och idrott i betydelsen breddidrott, talangutveckling och elit. Profilering av skolorna i Farsta ska ha ett övergripande syfte att stödja elevernas lärande och förväntas bidra till förbättrade kunskapsresultat. En profilering mot idrott och hälsa kommer inte att utesluta andra inriktningar.

Enligt förslaget har en vision för utvecklingen av Farsta formulerats – ”Om tio år är Farsta välkänt som Stockholms idrottsnav. Här har staden, skolor och föreningar gått samman och skapat en unik miljö för idrott. I Farsta finns den bästa infrastrukturen för idrott och den bredaste ungdomsverksamheten. Skolorna bidrar till den bästa talangutvecklingen i hela staden inom många idrotter. 2030 är Farsta ledande idrottsnav och uppmärksammat långt utanför stadens gränser.”

För att visionen ska förverkligas är det utifrån förslaget viktigt att hälsa, motion och idrott präglar skolorna som helhet samt att utveckling och genomförande sker i nära samverkan med lokala idrottsföreningar, elitidrottsklubbar, specialistförbund och idrottsakademier. Handikappidrott ska inkluderas. Vidare pekar berörda nämnder på att det är viktigt att idrottsrelaterade verksamheter etablerar sig i Farsta, att infrastrukturen för idrott i Farsta byggs ut samt att stadens ledning aktivt understödjer satsningen.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 15 februari 2011 följande.

1. att i huvudsak bifalla idrottsförvaltningens förslag till beslut, samt
2. därutöver anföra följande.

Förslaget till idrottsprofilering är ett resultat av det uppdrag som gavs i samband med kommunfullmäktiges beslut om vision för Söderort. Stadsdelsnämnden i Farsta, utbildningsnämnden samt idrottsnämnden gavs i uppdrag att återkomma med förslag om särskild idrottsprofil för skolorna i Farsta.

Idrottsnämnden är positiv till att stärka Farstas idrottsprofil. Nämnden vill särskilt understryka vikten av att profileringen omfattar såväl insatser för förbättring av stockholmarnas hälsa i bred bemärkelse som bredd-, spontan- och elitidrott. Det är av särskild vikt att insatserna inom idrottsprofileringen svarar upp mot de idrottspolitiska målsättningarna att ge fler människor möjlighet till motion och idrottande. Fokus ska i synnerhet läggas på nå personer som inte har haft möjlighet att idrotta. För att åstadkomma detta är det viktigt att även möjliggöra spontana aktiviteter som inte bedrivs organiserat.

Det är viktigt att understryka att en förstärkt idrottsprofil för Farsta och bättre förutsättningar för idrottande inte kan reduceras till en fråga om att investera i nya anläggningar. Många av de insatser som beskrivs i ärendet är möjliga att göra redan med befintliga anläggningar. Idrottsförvaltningen svarar för att i samverkan med skolorna och stadsdelsförvaltningen säkerställa att de kommunala idrottsanläggningarna i Farsta står till förfogande för de aktiviteter som idrottsprofileringen innebär.

En eventuell översyn av idrottsnämndens tidplan för ny- och ombyggnation av anläggningsbeståndet i Farsta måste sammanvägas med idrottsnämndens prioriteringar i övrigt och ställas mot behovet av investeringar i övriga stadsdelar. Investeringsmålen måste stämma överens såväl med de idrottspolitiska prioriteringarna, som med de ekonomiska förutsättningarna och den fysiska planering för Farsta som stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden gör.

Reservation anfördes av vice ordförande Carin Jämtin m.fl. (S), *bilaga*.

Reservation anfördes av Åsa Jernberg (MP) och Mehdi Oguzsoy (V), *bilaga*.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 februari 2011 följande.

1. Att för sin del godkänna förslaget till idrottsprofilering i Farsta stads-

delsområde enligt uppdrag från kommunfullmäktige inom ramen för visionen för Söderort 2030, och överlämna det till kommunfullmäktige.

2. Förvaltningen ges i uppdrag att återkomma med konkreta förslag till genomförande.

Reservation anfördes av Per Olsson m.fl. (MP), *bilaga*.

Reservation anfördes av Mats Almqvist (V), *bilaga*.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 februari 2011 följande.

1. Att för sin del godkänna förslaget till idrottsprofilering i Farsta stadsdelsområde enligt uppdrag från kommunfullmäktige inom ramen för visionen för Söderort 2030, och överlämna det till kommunfullmäktige.
2. Förvaltningen ges i uppdrag att återkomma med konkreta förslag till genomförande.

Reservation anfördes av Gunnar Sandell m.fl. (S) och Inger Stark (V), *bilaga*.

Särskilt uttalande gjordes av Mariana Moreira Duarte m.fl. (MP), *bilaga*.

Idrottsförvaltningens, utbildningsförvaltningens och Farsta stadsdelsförvaltnings gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 27 januari 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Perspektiv på idrottsprofilering

Enligt förvaltningarnas mening bör profileringen omfatta både hälsa i bred mening och idrott i betydelseerna breddidrott, talangutveckling och elit. Profileringen bör ha ett tydligt folkhälsoperspektiv. Folkhälsa, bredd- och elitidrott betingar varandra. En satsning på rörelse, hälsa och breddidrott skapar en jordmån för utveckling av framgångsrika idrottsmän och kvinnor i världsklass. Samtidigt kan framgångsrika idrottsmän och kvinnor inspirera fler till rörelse, motion och idrott.

Profileringen av skolorna i Farsta har ett självklart och övergripande syfte, att stödja elevernas lärande. Den ska vara en del i förverkligandet av visionen om en skola i världsklass, dvs en skola som är världsbäst för varje elev, som ger utbildning och kunskaper i världsklass och som förbereder elever på att bli världsmedborgare. Alla Stockholms skolor ska ha fokus på kunskap och lärande. Idrottsprofileringen förväntas

bidra till förbättrade kunskapsresultat på flera sätt. Genom idrotten lär sig elever att sätta mål och sedan arbeta hårt och medvetet för att uppnå målen. Genom en satsning på hälsa, rörelse och idrott kan Farstas skolor stärka sin attraktivitet och därmed få fler studiemotiverade elever. Studiemotiverade elever tjänar som föredömen och påverkar hela skol- och inlärningsmiljön i positiv riktning. En gemensam profilering av skolorna i Farsta leder också till ett bättre samarbete mellan grund- och gymnasieskola.

Förvaltningarna vill även framhålla att den profilering som föreslås också kan bidra verksamt till att motverka segregering. Inom såväl spontanidrott som organiserad idrottsverksamhet ges barn och ungdomar möjlighet att umgås och lära känna varandra oberoende av sociala och etniska barriärer. För många barn och ungdomar i Farsta stadsdelsområde kan idrotten bli en väg som leder mot ökad positiv kontakt med och integration i majoritetssamhället.

Förvaltningarna vill understryka att profilering mot idrott och hälsa inte utesluter andra inriktningar. Satsningen på idrott, rörelse och hälsa får inte bli exkluderande för ungdomar med andra intresseinriktningar. T ex är utveckling av kulturlivet högt prioriterat i Farsta stadsdelsområde och Farsta stadsdelsförvaltning och kulturförvaltningen ska utveckla samverkan gällande dans och rytmik inom Kulturskolan. Befintliga kulturprofiler på skolorna förutsätts vara kvar. Satsningen får inte heller beröva skolor och förskolor möjligheten att utveckla även andra inriktningar utifrån den enskilda skolans eller förskolans förutsättningar.

Ambitionen att utveckla idrottsprofil i Farsta stadsdelsnämndsområde kan belysas ur tre perspektiv, ett stadsdelsnämndsperspektiv, ett utbildningsperspektiv och ett idrottsligt perspektiv.

I. Stadsdelsperspektivet

Jämfört med stadens genomsnitt kännetecknas Farsta stadsdelsnämndsområde av en befolkning med låg utbildningsnivå och låga inkomster. 36,9 % av befolkningen inom stadsdelsnämndsområdet har eftergymnasial utbildning mot 44,1 % i söderort och 51,8 % i hela staden (2007). Medelinkomsten för befolkningen 20-64 år var år 2007 237 000 kr mot 250 000 i söderort och 285 000 i staden. Ohälsotalen är höga, 35,2 dagar per person och år mot 31,3 i Söderort och 27,9 i staden (2007). Psykisk ohälsa bland unga uppmärksammas bland annat inom projektet Modellområde Farsta. Samtidigt har området också många stora fördelar. Till dem hör goda naturliga och infrastrukturella förutsättningar för rörelse, motion och idrott.

En idrotts- och hälsoprofil inom stadsdelsnämndens verksamheter för barn och ungdom medför att barn och ungdomar under sin uppväxt ges möjlighet att komma i kontakt med motion, hälsa och idrott. Inom stadsdelsnämndens verksamheter finns de fysiska möjligheterna och den pedagogiska kunskapen om hur rörelse, motion och idrott främjar folkhälsa och förbättrar skolprestationer. Alla barn och ungdomar ska få möjligheter att prova på olika aktiviteter inom idrott, dans och kultur. Ur stadsdelsnämndsperspektivet är det viktigt att idrottsprofileringen inkluderar flickors idrottsutövande och beaktar hur intresset för idrott kan väckas hos unga flickor. Andelen flickor som är aktiva i organiserad idrott ska öka.

En satsning på idrottsprofilering kan bli ett verksamt medel att nå högt ställda mål inom både folkhälsa och när det gäller att göra Farsta stadsdelsområde mer attraktivt och stärka dess varumärke.

Naturliga resurser

Farsta rymmer naturområden med vackra promenad- och motionsslingor bland annat vid sjön Magelungen. Farsta sim- och idrottshall erbjuder goda förutsättningar för handboll, basket, innebandy, volleyboll, bordtennis, simning, judo, skytte mm. Utöver Farstahallen finns stora idrottshallar i Gubbängen och Sköndal. Farsta idrottsplats erbjuder goda förutsättningar för fotboll, ishockey och friidrott. I närbelägna Ågesta finns ett fantastiskt friluftsområde med motions- och skidspår, utegym, vandringsstigar mm. Inom stadsdelsområdet finns två ridskolor. Här finns också en golfbana av god kvalitet som även erbjuder möjligheter till skidåkning vintertid. Några av länets allra bästa områden för orientering finns i närområdet. I Magelungen finns en roddanläggning och vintertid finns möjlighet till långfärdsskridsko på plogad bana.

Social stabilitet

Det finns goda skäl att tro att aktivt deltagande i idrottsföreningar medverkar till social stabilitet, inte bara för deltagande barn och ungdomar, utan också för deras föräldrar. Engagemang i förening och i barnens idrottsutövande kan bidra till att minska utanförskap och sociala problem.

Ohälsotal

Det är ostridigt att motion och rörelse motverkar sjukdom och bidrar till ett allmänt välmående. En befolkning som grundlägger goda motions- och aktivitetsvanor under sin uppväxt kan förväntas bli friskare. Barn och unga som dras in i aktiviteter av rörelse, motion, idrottsutövande och föreningsaktivitet kan förväntas drabbas av psykisk ohälsa i mindre utsträckning än annars.

Attraktivitet/varumärke

Skolornas kvalitet är en lokaliseringsfaktor av växande betydelse för såväl boende som näringsliv. Vi vet idag att skolornas kvalitet och anseende i ett område är en betydelsefull faktor i föräldrarnas val av bostadsort. En stimulerande, innovativ och kunskapsbaserad skola med goda kunskapsresultat bör, tillsammans med en sportsligt inriktad skolmiljö, vara attraktivt för familjer som söker ny bostadsort, liksom för företagare och entreprenörer som söker etablering i Stockholmsområdet.

En stor del av näringslivet använder just idrott för att stärka sitt varumärke och för marknadsföring. En tydlig profilering av idrott som är starkt förknippat med Farsta stadsdelsnämndsområde ger goda förutsättningar i arbetet med att utveckla näringslivet. En idrottsprofilering av Farsta sammanfaller väl med intentionerna i Farsta Large, ett pilotprojekt i samarbete mellan Stockholms stad och bygg- och fastighetsbranschen. Projektets syfte är att utveckla Farsta som tyngdpunkt i visionen om en attraktiv utveckling av Stockholms ytterstad.

II. Utbildningsperspektivet

Det är viktigt för Stockholms utveckling att ha bra skolor i hela staden. Skolorna i Farsta är bra men kan bli bättre. För att leva upp till stadens vision om en skola i världsklass måste skolorna i Farsta i likhet med övriga skolor förbättra sina kunskapsresultat.

En stor del av eleverna i stadsdelsnämndsområdets skolor kommer från miljöer med svag socioekonomisk ställning. Sambanden mellan elevernas bakgrund och deras kunskapsresultat är starka i hela staden. Den stora utmaningen för skolorna i Farsta är att ge utbildning av så god kvalitet att alla elever kan nå målen. Utbildningen måste kunna kompensera för t ex språksvårigheter och brist på studietraditioner i hemmet. Skolorna i Farsta ska vara ”världsbäst för varje elev” så att alla elever kan utvecklas till höjden av sin förmåga.

Den skärpta konkurrens som följer av det fria skolvalet ställer skolorna inför nya utmaningar. För att kunna förbli skolor som präglas av social och etnisk mångfald måste skolorna i Farsta stärka sin attraktionskraft. Det bör finnas profiler som attraherar elever både från närområdet och från andra delar av staden.

Farsta gymnasium har lyckats vända en negativ trend och har trots minskade årskullar och skärpt konkurrens förbättrat såväl sökandetal som kunskapsresultat under de senaste åren. Skolans idrottssatsning har, tillsammans med andra insatser, som ökad fokusering på lärandet och satsningar på ordning och reda, trygghet och studiero, varit avgörande för framgången. På Farsta gymnasium har idrottsprofileringen också kombinerats med satsning på hälsa i vid mening för alla elever. Idrottsklasserna på t ex Gubbängsskolan och Hökarängsskolan bidrar verksamt till dessa skolors rekrytering av studiemotiverade elever. Skolorna vill nu bygga vidare på och utveckla det som hittillsvarande idrottssatsningar visat sig kunna ge. Med hjälp av sina profilsatsningar, utöver idrott för närvarande i första hand kultur, kan skolorna stärka sin position på skolmarknaden och få förbättrade möjligheter att lyckas med huvuduppdraget, elevernas lärande. På motsvarande sätt som på Farsta gymnasium vill skolorna stimulera, inte bara idrottseleverna, utan alla sina elever till ökad hälsomedvetenhet och ökat intresse för motion och rörelse.

En satsning på profilering på rörelse, häls och idrott kan – vid sidan av andra profiler – bli ett verksamt medel för att nå högt ställda mål, både när det gäller elevernas lärande och utveckling och när det gäller skolornas attraktionskraft.

Positiva förebilder

Idrottssatsande elever har, enligt skolornas erfarenheter, ofta en hög ambitionsnivå. De är vana vid att arbeta hårt och disciplinerat för att nå sina mål. Därigenom kan de bli goda föredömen för alla elever på sina skolor.

Social stabilitet

Idrottssatsande elever har, enligt skolornas erfarenheter, oftare än andra elever en stabil social situation. Genom ett stort inslag av idrottssatsande elever kan skolorna få

en utbildningsmiljö som kännetecknas av stabilitet, lugn och arbetsro.

Attraktionskraft

Skolor i innerstaden har ofta en hög attraktionskraft utifrån sitt geografiska läge, särskilt för barn och ungdomar i grundskolans högre årskurser och gymnasiet. För att hävda sig i konkurrensen behöver skolorna i Farsta erbjuda en mycket hög utbildningskvalitet och dessutom erbjuda ytterligare mervärde som kan kompensera för det mindre attraktiva läget. Exemplet Farsta gymnasium visar att idrotten kan vara ett sådant mervärde som bidrar till att höja skolans attraktionsvärde.

III. Idrottsperspektivet

Stadens idrottspolitiska satsningar har fokus på fysisk aktivitet och motion ur ett folkhälsoperspektiv. Verksamhet för unga prioriteras och fler unga ska bli aktiva motionärer och idrottsutövare. En samlad satsning på idrott, rörelse och hälsa i Farstas hela skolsystem, från förskola till gymnasium, skulle verksamt kunna bidra till ökad måluppfyllelse. Idrottsnämnden konstaterar i VP 2010 bland annat

”En avgörande fråga för framtiden är hur idrottsrörelsen, skolan och idrottsförvaltningen ska kunna samverka för att öka den fysiska aktiviteten bland ungdomar. Den här frågan är av avgörande betydelse för idrottsrörelsens framtid och skolans trovärdighet.”

För att göra anspråk på att vara en idrottsstad i världsklass behöver staden också bidra till att skapa goda förutsättningar för talanger att utvecklas till elitidrottare på högsta nivå. Det gör staden genom att erbjuda idrottsanläggningar och genom ekonomiskt stöd till idrottsföreningar. Det finns kommuner som har en utvecklad strategi för talangutveckling och elitidrott genom samverkan mellan kommun, skola och idrottsrörelse. Med en idrottsprofil i Farsta som innehåller gymnasieutbildningar med idrott på elitnivå bör staden överväga att formulera en sådan strategi i stadens Idrottspolitiska program.

En satsning på idrottsprofilering kan bli ett verksamt medel att nå högt ställda mål såväl när det gäller folkhälsa som när det gäller talangutveckling och elitidrott.

Fler ska bli aktiva

Idrottsnämnden konstaterar i ”långsiktig plan för stadens idrottsverksamhet” (Dnr: 410-478/2010) att idrottspolitiken inte når alla de ungdomar som behöver motionera och att en orsak härtill är skilda socioekonomiska förutsättningar. Nämnden har därför förordat dels att resurser fördelas med hänsyn till sådana förutsättningar och dels en ökad satsning på samverkan med skolan i aktuella stadsdelar.

Konsekvent fokusering

Genom att rörelse, hälsa och idrott blir ett gemensamt fokusområde i hela skolsystemet från förskola till gymnasium läggs en grund för att ett aktivt, rörligt och hälsosamt liv ska kunna följa eleverna upp genom hela vuxenlivet. När rörelse, hälsa och idrott också blir ett fokusområde för alla verksamheter inom Farsta stadsdelsnämndsområde

skapas än bättre förutsättningar.

Samlade resurser → kritisk massa

Antalet skolor med anspråk på att bedriva idrottsverksamhet på talangutvecklings- och elitnivå är idag stort. För gymnasieskolans del innebär reformen som träder i kraft hösten 2011 en kraftig minskning av denna verksamhet. Ämnet specialidrott får endast anordnas av Riksidrottsgymnasier och nationellt godkända idrottsutbildningar, NIU. Sådana utbildningar ska tillstyrkas av specialidrottsförbund och beslutas av Skolverket. Kvalitetskraven sätts mycket högt vilket medför en avsevärd begränsning av antalet skolor som kan bedriva specialidrott. Reformen är uttryck för en statlig ambition mot resurskoncentration och effektivisering av talangutvecklingen. För att kunna bedriva nationellt godkända idrottsutbildningar som är attraktiva och håller en hög kvalitet bör staden följa verksamheten och pröva hur infrastrukturen och andra förutsättningar kan utvecklas.

Utveckling av idrottsprofileringen

Vision

Den förvaltningsgemensamma projektgruppen har, tillsammans med skolorna i Farsta stadsdel, formulerat följande vision

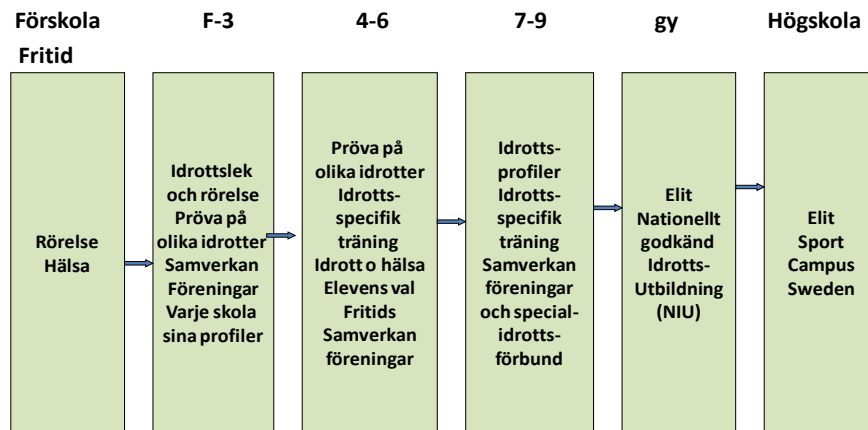
"Om tio år är Farsta välkänt som Stockholms idrottsnav. Här har staden, skolor och föreningar gått samman och skapat en unik miljö för idrott. I Farsta finns den bästa infrastrukturen för idrott och den bredaste ungdomsverksamheten. Skolorna bidrar till den bästa talangutvecklingen i hela staden inom många idrotter.

2030 är Farsta Sveriges ledande idrottsnav och uppmärksammat långt utanför landets gränser"

Ambitioner att utveckla idrottscentra med elitinriktning finns regionalt, nationellt och internationellt. En bärande grund för visionen för Farsta är att utveckling av hälsa, rörelse och motionsidrott såväl som talangutveckling och elitidrott ska gå hand i hand och ömsesidigt understödja varandra. Viktigt för att visionen ska förverkligas är därför

- att hälsa, motion och rörelse och idrott präglar skolorna som helhet, alltifrån förskola till gymnasieskola.

Idrottsprofilering skolor i Farsta

- att utvecklingen sker i mycket nära samverkan med lokala idrottsföreningar, med elitidrottsklubbar, med specialidrottsförbund och med idrottsakademier
- att handikappidrott för barn och ungdom med olika funktionsnedsättningar inbegrips
- att idrotts- och hälsorelaterade verksamheter förmås att etablera sig i Farsta
- att infrastrukturen för idrott i Farsta byggs ut
- att stadens ledning aktivt understödjer satsningen

Förskola och fritidsverksamhet

Stockholms förskoleplan anger att den fysiska miljön ska väcka nyfikenhet samt inspirera och utmana barn till utforskande och upptäckande. Vidare ska miljön i förskolan och dess närområde ge möjlighet till en aktiv utevistelse med fysisk rörelse. Uteverksamhet i förskolan är av stor vikt för att stärka barns fysiska utveckling och hälsa.

Förskolorna och fritidsverksamheten i Farsta erbjuder redan idag en inbjudande och utforskande pedagogisk utemiljö som är anpassad för lek, rörelse och fysiska aktiviteter. Miljöerna erbjuder både släta gräsytor och kuperad terräng. Förskolorna har egna, oftast stora, gårdar och närhet till grönområden, parklekar, bad och friluftsområden. Detta ger goda förutsättningar till spontanlek och fysisk rörelse. Förskolebarn i åldrarna 2-5 år, både pojkar och flickor, tar ofta egna initiativ till fotboll, landbandy, friidrott och andra lekar på förskolegårdarna. Barnen är vana att vistas ute både sommar och vinter. Utöver lek – rörelse och fysiska aktiviteter erbjuder förskole- och fritidsverksamheterna i Farsta stadsdelsområde en bredd av olika aktiviteter så att alla

barn och ungdomars intressen tillvaratas. Denna bredd och goda miljöresurser kan med en idrotts- och hälsokunskapsorienterad pedagogik öka stimulansen till lustfyllda fysiska aktiviteter för barn i tidig ålder. Ett intresse som väcks tidigt och som ger en naturlig utveckling till fortsatt lek och motion.

➤ *Förskoleverksamhet*

Utvecklingsområden

Förskolemiljön inspirerar till allsidiga rörelser och lekar som lägger grunden till en god hälsa. God kost, fysik och utvecklad motorik är viktiga förutsättningar för ett framtida idrottsutövande och är skadeförebyggande i senare åldrar. Förskolorna i Farsta har goda förutsättningar att genom lek och rörelse lägga grunden för fortsatta motionsvanor hos barnen. Förskolans har även en grundläggande roll i att ge barnen goda vanor när det gäller hygien och kunskap om hur god kosthållning påverkar växandet och kunskapsinhämtandet.

En utvecklad samverkan med fastighetsägare, föreningar och idrottsrörelse kan ge bättre kunskap om hur aktiva inom- och utomhusmiljöer och olika aktiviteter kan skapas för att stimulera barn till lustfylld lek och rörelse, balans- och koordinationsträning i förskolan. Barnen lär sig med stigande ålder förstå sin kroppsutveckling och att det är roligt att röra på sig.

Förskolorna kan utveckla nära relationer till de lokala kultur- och idrottsföreningarna med syfte att förskolebarn ska få möjlighet att på ett lekfullt sätt få prova olika kultur- och idrottsaktiviteter. Föreningarna kan även bjudas in till föräldraträffar där de kan informera om sin barn- och ungdomsverksamhet. Varje förskola kan finna de former som passar dem bäst. Någon förskola bör få möjlighet att anlägga en multisportarena som är anpassad för fyra- och femåringar.

Stadsdelsförvaltningen startar under 2011 projektet "Friska barn" i samtliga förskoleområden. Friska barn är en metod för att främja bra mat- och rörelsevanor i förskoleverksamheten utvecklad av Karolinska Institutets folkhälsoakademi i samverkan med Skärholmens stadsdelsförvaltning. Förskolorna kommer löpande att utbildas och starta upp arbetet.

➤ *Fritidsverksamhet*

Utvecklingsområden

Stadsdelsnämndens fritidsaktiviteter för barn och ungdom främjar lek, rörelse och spontanidrott. Stockholms kommun erbjuder fritidsaktiviteter till alla barn från förskoleålder upp till och med gymnasienivå. Den kommunala fritidsverksamheten finns alltså med i många barns och ungdomars liv under hela deras uppväxt. Samtidigt visar aktuell forskning att idrottsverksamhet på fritid innefattar långt ifrån alla ungdomar och att motion och idrott är tydligt socialt segregerad. *"Skillnader mellan olika sociala grupper vad gäller idrotts-, friluft- och motionsvanornas omfattning och inriktning är högst påtaglig". (Smak för motion, Engström 2010)* Forskningens slutsatser är att me-

delklassungdomar i högre grad utövar idrott vilket i sin tur ger dessa ungdomar ett förbättrat hälsotillstånd och bättre livsförutsättningar än ungdomar i socialt utsatta miljöer. Särskilt utsatta tycks invandrarflickor på vissa orter vara. Fritidsverksamheten inom stadsdelsförvaltningen har utifrån detta en stor uppgift och goda förutsättningar att stimulera många ungdomars intresse för motion och idrott, ungdomar som inte har anknytning till föreningslivet eller ingår i sammanhang av organiserade aktiviteter.

Oberoende av social bakgrund är flickor i Stockholm idrottsaktiva (utnyttjar stadens anläggningar, är medlem i idrottsförening mm) i mindre utsträckning än pojkar. Stor vikt bör därför läggas vid att flickor ska få samma möjligheter och utrymme som pojkar. Därför ska det ges stort utrymme att prova på dans, rytmik och övriga idrotter som attraherar flickor.

Idrott är förutom sitt sportsliga innehåll, även en arena för möten mellan olika ungdomar och ungdomsgrupper som i sin vardag inte skulle möta varandra. Idrott som grund för möten mellan människor bör motverka segregering och socialt utanförskap. Målet att få fler unga att idrotta är särskilt angeläget i söderort. För många ungdomar är idrotten, förutom familjen och skolan, en socialiseringsprocess som har stor betydelse för den unges självuppfattning och ansvarstagande.

Fritidsverksamhetens aktiviteter kan länkas ihop närmare med förskolan, grundskolan och föreningslivet. Fritidsverksamheten kan ha tydligare fokus på att "fånga in" och engagera ungdomar i fysiska aktiviteter och att planera för rörelse och "spontanidrott". Parklekarnas och fritidsgårdarnas utbud liksom miljön i förskolorna kan utvecklas än mer för att stimulera till fysiska aktiviteter. Alla ungdomar som visar intresse för rörelse, motion och idrott bör, oavsett egna ekonomiska resurser, få möjlighet att prova på olika idrotter och få hjälp till kontakt med idrottsföreningar. Ungdomar som inte vill ingå i gruppssammanhang ska få möjlighet att prova på individuella aktiviteter.

Fritidsverksamheternas pedagogiska uppgift bör vara att stärka flickors möjligheter och självklara rätt att ta de offentliga idrottsarenorna i anspråk på samma sätt som unga pojkar gör.

Ungdomar som vill engagera sig mer ska få hjälp att arbeta som förebilder och volontärer i samarbete med idrottsföreningar. Engagerade ungdomar ska, inom kommunens program för feriejobb, erbjudas kommunala sommarjobb och i samarbete med de lokala föreningarna, anordna dagkollo och sportaktiviteter för de yngre barnen på sommarloven.

Någon badplats och parklek bör få möjlighet att anlägga en multisportarena eller liknande.

Grundskolan

Gubbängsskolan (årskurs F-9) har en utvecklad idrottsprofil med inriktning mot fotboll i samarbete med Hammarby FF genom Hammarby Akademi (pojkar). Överenskommelse om samarbete har under hösten 2010 träffats också med Hammarby damfotboll. Hökarängsskolan (årskurs F-9) har likaledes välutvecklade och framgångsrika profiler, dels en bred, ej grenspecifik, inriktning och dels basket i samarbete med Poli-

sen. Kvickentorpsskolan (årskurs 4-9) har en fotbollsprofil samt en allmän idrottsprofil.

Sköndalsskolan (årskurs 4-6) har en inriktning mot rörelse i de yngre åldrarna och har hösten 2010 påbörjat en större satsning på hälsa och rörelse i hela skolan. Hökar-ängsskolan bedriver arbete med rörelse och prova på-idrott även i de lägre årskurserna.

Utöver angivna idrottsprofiler arbetar skolorna i Farsta också med andra profiler, framför allt inom kulturområdet, t ex teater på Gubbängsskolan och musik på Kvickentorpsskolan. Skolorna avser inte att göra idrott, än mindre elitidrott, till sin enda profil. Utöver idrotten ska befintliga profiler finnas kvar och utvecklas. Även nya profiler kan komma att utvecklas i framtiden. Men skolorna avser att rörelse, motion och hälsa ska vara ett gemensamt tema för alla elever oberoende av profilering.

Utvecklingsområden

De tre skolor som har elever i årskurs 7-9 har under en tid, tillsammans med Farsta gymnasium, fört samtal om att utveckla sin idrottssatsning. Skolorna har enats om att gemensamt driva inriktning mot, hälsa, rörelse och motion för alla elever, en breddidrottsinriktning samt en inriktning mot talangutveckling för elever med håg och fallenhet för elitsatsning. De tre grundskolorna avser att fördela olika idrottsprofiler mellan sig och att samordna med Farsta gymnasium så att idrotter som också erbjuds på gymnasiet ska prioriteras. Genom samarbete mellan tränare, samträningar mm ska eleverna på grundskolorna se en tydlig röd tråd till Farsta gymnasium. Skolorna ska också lägga särskild vikt vid att välja idrotter som attraherar både pojkar och flickor. Ridning erbjuds redan idag på Farsta gymnasium i samarbete med en av ridskolorna i området. Dans, aerobics med flera aktiviteter som särskilt attraherar flickor finns med i planeringen.

Verksamhet i de lägre årskurserna är ännu inte lika utvecklad och samordnad, men ett stort intresse finns bland skolledare att driva frågan. I enlighet med principskissen ovan ska skolorna utveckla prova på-verksamhet i samverkan med idrottsföreningar och mer generella aktiviteter på temat rörelse, motion och hälsa. Intresset från föreningslivet har visat sig vara mycket stort. Flera både lokala föreningar och elitföreningar har anmält intresse för att medverka även i de lägre årskurserna.

Implementering av idrotts- och hälsosatsningen i årskurs F-9 har påbörjats och kommer att fortsätta hela 2011.

Vid sidan av organiserad idrottsträning för satsande ungdomar ska skolorna även förbättra möjligheterna till spontanidrott.

Idrottsprofileringen underlättas av en utbyggnad av infrastrukturen för idrott i stadsdelsnämndsområdet. Vid utbyggnad bör särskild vikt läggas vid tillgänglighetsanpassning så att handikappidrott kan bli en del i idrottsprofileringen. Nytorpskolan bör då kunna inlemmas i satsningen även om skolan är belägen utanför Farsta stadsdelsnämndsområde.

Samtal förs med fristående skolor i Farsta för att få med också dessa i satsning och profilering. Särskilt ur stadsdelsnämnds- och befolkningsperspektivet är det viktigt att alla skolor i Farsta deltar.

Gymnasieskolan

Farsta gymnasium erbjuder sedan flera år specialidrott inom basket, fotboll, golf, handboll, innebandy och orientering. Verksamheten bedrivs i samarbete med specialidrottsförbund och elitklubbar. Skolan har under de senaste åren även utvecklat en hälsoprofil med en rad hälsofrämjande aktiviteter för elever och personal. Den är sedan 2009 certifierad som Hälsofrämjande skola.

Under hösten 2010 har Farsta gymnasium av Skolverket, efter tillstyrkan från respektive specialidrottsförbund, beviljats tillstånd att bedriva nationellt godkänd idrottsutbildning, NIU, inom de sex nämnda idrotter där skolan idag bedriver verksamhet.

Skolan har en genomtänkt strategi kring att vara en hälsofrämjande skola för alla elever och är Hälso-diplomerad. Ett flerårigt landstingsfinansierat projekt för att utveckla former för stresshantering och mindfulness i skolmiljön pågår. För elever med svårigheter i skolidrotten finns en hälsostudio där även viktcoaching för överviktiga elever erbjuds.

Utvecklingsområden

I den nya gymnasieskolan som införs hösten 2011 blir tillstånd att bedriva nationellt godkänd idrottsutbildning, NIU, en förutsättning för att få anordna ämnet specialidrott utanför de riksrekryterande idrottsgymnasierna. Utbudet av specialidrott på gymnasieskolor såväl i riket som i regionen och staden bedöms därför minska betydligt. Det innebär ökade krav på kvalitet i specialidrottsutbildningen men också ökade möjligheter för Farsta gymnasium att attrahera idrottssatsande ungdomar.

För att matcha de nya kraven behöver Farsta gymnasium utveckla sitt nätverk av idrottsanknutna specialister inom idrottspsykologi, idrottsmedicin, idrottsfysiologi m fl. Möjligheterna att erbjuda boende, värdfamiljer och mentorer måste utvecklas för att ta emot elever från andra orter. Samverkan med specialidrottsförbund och föreningar måste utvecklas bland annat för att i alla idrotter få tillgång till bästa möjliga tränare.

Skolan behöver stärka och fördjupa sin inriktning på hälsofrämjande för alla elever och utveckla sin ordinarie skolidrott så att skolan inte enbart kommer att förknippas med elitidrott och talangutveckling.

Satsningar på nya idrotter ska samordnas med grundskolorna så att samma idrotter kan erbjudas. Nya idrotter ska självfallet också väljas i samråd med idrottsrörelsen. För idrottsintresserade elever som inte vill fullfölja egen elitsatsning ska Farsta gymnasium erbjuda utbildning med inriktning mot andra roller i idrottsrörelsen, t ex idrottsledarskap. Elever på dessa utbildningar blir en tillgång för grundskolorna genom att praktik och examensarbeten kan förläggas dit.

Infrastruktur

Kommunala anläggningar

Anläggningsutbudet i stadsdelsnämndsområdet Farsta är av varierande kvalitet, men har i flera fall under senare år underhållits och utvecklats. Någon anläggning har kommit till och fler finns med i idrottsförvaltningens långsiktiga planering.

I förvaltningens förslag till investeringsprogram till idrottsnämnden för perioden 2011 med inriktning på 2012-2014 föreslås att ett antal av listade /långsiktiga åtgärder ska kunna realiseras. Takten på när dessa kan genomföras är dock beroende av vilken ekonomi idrottsnämnden förfogar över, något som läggs fast i arbetet med respektive års verksamhetsplan.

Befintliga anläggningar:

Farsta sim- och idrottshall	(upprustas och moderniseras under 2011-2012)
Farsta idrottsplats	(upprustad och moderniserad 2004-2005, 11-manna
konst	gräsplan, 11-mannagrusplan, syntetbanor för friidrott,
ishall,	ytterligare utvecklingsplaner finns)
Gubbängshallen	(mindre idrottshall, liten idrottshall och motionsrum
byggd	1958)
Gubbängens bollplan	(11-manna konstgräsplan byggd 2006)
Gubbängens idrottsplats	(11-manna grusplan/konstfrusen bandybana, 11-
manna	konstgräsplan/speedway, 7-manna grusplan)
Gubbängens sportfält	(naturgräs/parkområde för idrott sommartid exem-
pelvis	Eken Cup, ungdomsevenemang i handboll)
Hökarängshallen	(skolidrottshall)
Hökarängens bollplan	(11-manna grusplan)
Kvickentorps bollplan	(11-manna naturgräsplan)
Sandåkra bollplan	(11-manna grusplan)
Sköndalshallen	(fullstor idrottshall byggd 2004)
Sköndals bollplan	(7-manna grusplan)
Västboda bollplan	(7-manna konstgräsplan)

Investeringar redovisade i Verksamhetsplan 2011

I idrottsnämndens verksamhetsplan för 2011 redovisas följande investeringar för den kommande femårsperioden

Upprustning av Farsta sim- och idrottshall, start i maj 2011. (Temporär hall/ar kommer åtminstone under byggtiden vara uppställda på Farsta IP.

Konstgräsplan och eventuell fotbollshall på Farsta IP. Påbörjas 2013.

Omklädningsbyggnad på Gubbängens IP 2015.

Omklädningsbyggnad och byggnation av ett nytt ridhus på Farsta ridanläggning. Påbörjas 2014.

Utvecklingsområden

Elitföreningar inom flera idrotter har idag sin verksamhet utspridd över stora områden, till stor del förorsakat av anläggningstillgång och träningsmöjligheter. Kan staden medverka i lösningar som möjliggör koncentration kan verksamheten förläggas till Farsta. Samverkan med skolorna och god tillgång till träningsmöjligheter inom samma område är en stark lokaliseringsfaktor.

Gubbängens sportfält planeras att utvecklas till att bli ett omfattande område för

utomhusidrott och evenemang med både konstgräs- och naturgräsplaner för fotboll och rugby samt omklädningsbyggnader och parkeringar. Eken Cup ska också i fortsättningen kunna nyttja området sommartid. Även andra turneringar och idrotts-evenemang kan med fördel förläggas till området sommartid.

Gubbängshallen/hallarna bör på sikt kompletteringsbebyggas med ytterligare en fullstor idrottshall med viss publikkapacitet.

Gubbängens idrottsplats bör upprustas och moderniseras med nytt konstgräs. Planer finns för en hall över bandybanan, utökad omklädningskapacitet m.m. Gubbängsskolan och Engelska skolan kan där fortsätta att utveckla sina idrottsprogram.

Hökarängens bollplan bör på sikt få konstgräsbeläggning och omklädningsbyggnad.

En fullstor hall för bland annat basket i Hökarängen bör på sikt ingå i planering.

Sandåkra bollplan bör också få konstgräsbeläggning och omklädningsbyggnad.

Mindre anläggningar för spontanidrott bör finnas på skolgården i samtliga skolor i Farsta och i olika bostadsområden.

Events/evenemang

Inom ramen för en idrottsprofilering bör större idrottsevenemang, med tonvikt på ungdomsidrott, kunna förläggas och utvecklas i Farsta. Eken Cup, en av landets största ungdomsturneringar i handboll, genomförs sedan länge på Gubbängsfältet. Genom utökad samverkan med staden bör Eken Cup kunna utvecklas till att bli en turnering som uppmärksammas långt utanför handbollsvärlden.

Ett annat exempel är innebandy där en nationell ungdomsturnering kommer att arrangeras sommaren 2010 och som planeras bli årligen återkommande. Turneringen kan med fördel ha sin bas i Farsta och utvecklas av innebandyn och staden i samverkan.

På lite längre sikt

Samtliga bollplaner har konstgräsbeläggning; området kring Hökarängstoppen utvecklas för skidsport, motionsidrott och friluftaktiviteter; Gubbängsfältet är ett komplett idrotts- och evenemangsområde; området runt sjön Magelungen är ett naturligt friluftsområde som också rymmer en komplett roddstadion och ridanläggning m.m.

För att stärka idrottsprofileringen i Farsta kan idrottsnämndens tidsplan för ny- och ombyggnation av anläggningar ses över.

Enklare boendeformer eller kanske ett ”idrottshotell” i området runt ett tillskapat Farsta sportcentrum skulle på sikt ytterligare stärka idrottsområde Farsta.

Idrottsrörelsedrivna och privata anläggningar

Inom flera idrotter finns planer på såväl regionala som nationella och internationella satsningar på talangutveckling. Centra eller Akademier ska byggas med träningsanläggningar, bostäder och ibland arenor som avser att attrahera de allra främsta talangerna i skol- och juniorålder. Samverkan med skola är ofta ett uttalat och prioriterat mål i dessa satsningar. Förlagda till Farsta kan Akademier på denna nivå kraftfullt bidra till

att förverkliga visionen om att Farsta 2030 är ett ledande idrottsnav. Förverkligande av sådana Akademier skulle underlättas om staden kunde anvisa mark och i övrigt vara behjälplig för att möjliggöra satsningar av detta slag. Utöver Gubbängsfältet kan området mellan Högdalstoppen, Fagersjötoppen och Hökarängstoppen utvecklas för framtida behov av idrott, motion och rekreation. Här kan allt från motions- och skidspår, fotbollsplaner och hallbyggnation samsas och områdets topografi utnyttjas på bästa sätt. Projektgruppen har bland annat fört samtal med intressenter inom tennisen om möjligheterna att förlägga en större anläggning/akademi hit. Om en ny pendeltågsstation anläggs vid nuvarande passage/övergång mellan Hökarängen och Fagersjö skulle området bli mer tillgängligt för fler stockholmare också utan bil.

I Larsboda finns mark tillgänglig som kan upplåtas för kommersiell idrottsanläggning med privat finansiering.

Övrig infrastruktur

Idrottsanknutna specialister inom medicin, fysiologi, psykologi, nutrition mm kan inbjudas att etablera verksamhet i Farsta, lämpligen i Farsta centrum eller i anknytning till någon Akademi.

Universitet och högskolor kan inbjudas att medverka i idrottsprofileringen bland annat med forskning kring påverkan på befolkningens hälsa, på talangutveckling och träning i olika åldersgrupper mm.

Tillgång till bostäder för inackorderade elever bör anskaffas. Förvaltningarna bör samverka med fastighetsägare i Farsta för att kunna erbjuda sådana bostäder.

Farsta stadsdelsförvaltning, idrottsförvaltningen och utbildningsförvaltningen föreslår att Farsta stadsdelsnämnd, idrottsnämnden och utbildningsnämnden godkänner förslaget till idrottsprofilering i Farsta stadsdelsområde enligt uppdrag från kommunfullmäktige inom ramen för visionen för Söderort 2030, och överlämnar det till kommunfullmäktige. Förvaltningarna föreslås få i uppdrag att löpande rapportera det fortsatta arbetet med idrottsprofileringen.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 4 maj 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att förslaget till idrottsprofilering i Farsta stadsdelsområde ligger i linje med det uppdrag som formulerats i samband med beslut om "Söderort 2030 – en framtidsvision samt strategi för Söderorts utveckling".

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till inriktning av idrottsprofilering av Far-

sta stadsdelsområde. Stadsledningskontoret delar uppfattningen om att profileringen ska ske på jämlika villkor och bör omfatta både insatser för förbättring av hälsa i bred bemärkelse och satsningar på bredd-, spontan- och elitidrott. Vidare anser stadsledningskontoret att en satsning på idrottsprofil inte är avhängigt av en nyutbyggnad av idrottsanläggningar och att det därmed är möjligt att påbörja arbetet utifrån befintligt anläggningsutbud.

Stadsledningskontoret anser att det inte är tydligt hur Farsta stadsdelsnämnd, utbildningsnämnden och idrottsnämnden avser att prioritera resurser för att genomföra den föreslagna idrottsprofileringen inom Farsta. Av förslaget framgår att en viktig faktor för att förverkliga och genomföra idrottsprofileringen är att stadens ledning aktivt understöder satsningen. Stadsledningskontoret kan dock konstatera att i och med att kommunfullmäktige beslutat om särskilda satsningar i söderort är det respektive nämnds uppdrag att fördela och prioritera resurserna utifrån dessa och övriga av kommunfullmäktiges uppställda mål. Stadsledningskontoret anser därmed att idrottsnämnden, Farsta stadsdelsnämnd och utbildningsnämnden har att prioritera satsningar inom Farsta inom tilldelad budget.

Förslaget till idrottsprofilering av Farsta saknar tydliga mål och uppföljningsmål för de satsningar som föreslås och det är därmed angeläget att respektive nämnd i kommande planeringsarbete formulerar mål som löpande följs upp och utvärderas.

Det är viktigt att nämnderna i det fortsatta arbetet tar hänsyn till även fristående skolor och förskolor. I de fall satsningar innebär en ökad resurstilldelning, såväl i form av ökade medel som ökad tillgång till anläggningar, ska detta ske i enlighet med bidrag på lika villkor.

Stadsledningskontoret delar idrottsnämndens, utbildningsnämndens och Farsta stadsdelsnämnds uppfattning att det är viktigt att utvecklingen mot idrottsprofil i Farsta sker i nära samverkan med såväl näringsliv, lokala idrottsföreningar, idrottsakademier samt att idrotts- och hälsorelaterade verksamheter etablerar sig i Farsta.

Stadsledningskontoret konstaterar slutligen att de satsningar som planeras inom stadsdelsområdet ska ske i samverkan med övrig fysisk planering inom området samt i linje med den långsiktiga planeringen för utbyggnad av stadens skolor.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige beslutar att godkänna inriktning för idrottsprofilering av Farsta stadsdelsområde.

RESERVATIONER M.M.

Idrottsnämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Carin Jämtin m.fl. (S) enligt följande.

1. I huvudsak godkänna förvaltningens förslag
2. Förvaltningarna får i uppdrag att återkomma med konkreta förslag
3. Samt därutöver anföras

Vi saknar tydliga mål i utlåtandet, målen bör vara mätbara och tiden när de ska uppnås bör anges. Vi saknar också redovisning av vilka medel som krävs för programarbetet och genomförandet och varifrån dessa ska tas. Vi delar uppfattningen att det behövs en styrgrupp för genomförandet bestående av representanter för Stadsdelsnämnden, Utbildningsnämnden, Idrottsnämnden samt Kulturnämnden samt Kommunstyrelsen och Stockholms läns landsting för folkhälsoutvecklingen. I denna styrgrupp bör också föreningslivet i området ha naturliga platser. Farsta-området ska bli en förebild i Stockholm för livskvalité, för idrott, kultur och hälsa.

Utbildning är en viktig motor för att få till stånd utveckling och tillväxt i ett samhälle. Vi saknar i utlåtandet den viktiga kopplingen mellan utveckling, attraktivt område, idrott, och hälsa. Vår uppfattning är att detta hänger ihop, satsningar måste ske samordnat.

Det är positivt att både bredd och elitsatsningar inom idrotten finns med i denna vision. Vi saknar dock en betoning av bredd genom Idrott och hälsa vid profileringen av åk 7-9 i skolorna i Farsta området. Eleverna bör kunna ha Elevens val i form av rörelse och hälsa även i åk 7-9.

En viktig del av arbetet för ökad hälsoprofil är kost. Det obligatoriska praktiska ämne som i skolan har minst antal undervisningstimmar är Hem och konsumentkunskap. Vi socialdemokrater anser att skolorna i Farsta bör gå före och aktivt arbeta för att eleverna får ökad möjlighet till Hem och konsumentkunskap.

Farsta kan bli ett tydligare profilerat stadsdelsområde för idrott, hälsa då det finns goda möjligheter till hälsoförbättringar genom sport och friluftsliv. Vi anser att en viktig grund är möjligheter till spontanidrott och breddidrott. Vi ser satsningar på strandpromenaderna längs våra sjöar så att alla kan använda dessa stora delar av dygnet. Ungdomar t ex från Farsta gymnasium kan involveras i arbetet med att sprida kunskap om de möjligheterna till rekreation, hälsa och kultur samt sportupplevelser som finns kring Farsta och i hela Söderort.

I utlåtandet finns redovisat ett antal olika utvecklingsområden. Vi vill särskilt understryka följande:

Informationen behöver förbättras om t ex skidspår i Ågesta friluftsområde och Rågsveds friområde.

Vi vill utveckla Högdalstopparna till ett spännande och tillgängligt natur- och rekreationsområde. Naturen är en av Söderorts största tillgångar här finns grönområden, naturreservat och vackra sjöar. Nämnden har länge framfört förslag om att utveckla Ekopark Syd där Svedmyraskogen, Majroskogen, Högdalstopparna, stränderna kring Magelungen och Rågsveds friområde bildar ett sammanhängande grönstråk som fortsätter mot Hanvedenkilen.

Fler möjlighet är friluftsprofilering med Nackareservatet och Flatens naturreservat, med sjöarna Magelungen och Drevviken. Genom bättre tvärförbindelser med Spårväg Syd blir det möjligt att stärka sambanden mellan Skarpnäck, Högdalen och Farsta och utnyttja hela Söderorts möjligheter för kultur, idrott och friluftsliv.

Ett starkt idrotts- och föreningsliv är avgörande för denna idrottsprofilering. För detta krävs resurser t ex ledarutveckling och lokaler. Detta har även stadsledningskontoret skrivit om i beredningen av KF-ärendet. Farsta Gårdsområdet är en av våra många resurser för detta.

Vi vill ha en ny fullstor idrottshall vid Hökarängsskolan.

Vi vill bevara Gubbängsfältet som ett öppet fält för många olika aktiviteter t ex Ekens Cup, hundskola, spontanidrott, promenader, skidåkning, grillkvällar. De fasta installationer på fältet som planeras måste ta hänsyn till detta och därför ska den stora delen av fältet nedanför Gubbängsskolan, Engelska skolan och kyrkan bevaras som ett öppet fält.

Parkeringssituationen vid fältet är väldigt komplicerad och ansträngd. En ökad mängd fasta installationer kommer att leda till ytterligare problem med parkeringsyta.

I genomförandet av denna vision har också näringslivet en viktig roll och vi vill därför stryka under vikten av samarbete och dialog med centrumägare och andra delar av näringslivet i Farstaområdet.

Vi vill även påpeka vikten av äldres motionsmöjligheter, för ökad livskvalité och hälsa. Det finns starka önskemål, bl a i nämndens pensionärsråd, om boulebanor i Farsta sim- och idrottshall som snart ska renoveras.

Reservation anfördes av Åsa Jernberg (MP) och Mehdi Oguzsoy (V) enligt följande.

1. Att delvis besluta enligt förvaltningens förslag till beslut
2. Att idrottsprofileringen i Farsta stadsdelsområde ska innefatta satsningar på verksamheter och utbud som främjar jämställdhet samt att detta årligen mäts och följs upp i berörda nämnder
3. Att vidare anföras följande

Svensk idrott är i många avseenden framgångsrik, men också ojämsställd. Pojkar och män får så gott som överallt bättre förutsättningar för idrottande än flickor och kvin-

nor. Det handlar om exempelvis ekonomiska resurser och träningstider, men också om vilka idrotter som får företräde framför andra. När Stockholm stad nu gör en stor satsning på att idrottsprofilera en av sina stadsdelar borde det vara en självklarhet att använda satsningen till att aktivt motverka samhällsstrukturer som missgynnar flickor och kvinnor. I förslaget till beslut saknas dock ett sådant uppdrag och vi önskar därför tydliggöra detta.

Vi efterlyser därtill att de många grönområden som finns i Farsta stadsdelsområde omnämns på ett bättre sätt i texten. Dessa fyller i dag en viktig funktion för rekreation och motion

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av Per Olsson m.fl. (MP) enligt följande.

Att delvis besluta enligt förvaltningens förslag

Att idrottsprofileringens ansvariga har till uppgift att tillhandahålla en verksamhet och ett utbud som främjar jämställdhet och att detta årligen mäts och följs upp i berörda nämnder

Att därutöver anföras

Svensk idrott är i många avseenden väldigt framgångsrik, men också väldigt ojämnställd. Pojkar och män får så gott som överallt bättre förutsättningar än flickor och kvinnor. Det handlar om resurser i form av pengar, tider för träningar med mera, men det handlar också om vilka idrotter som får företräde framför andra. När Stockholm stad nu gör en stor satsning på idrottsprofilering i en av sina stadsdelar borde det vara en självklarhet att använda den också till att aktivt motverka sådana samhällsstrukturer. I förslaget till beslut uppmärksammas förvisso frågan, men en djupare analys saknas och det finns inte heller tydliga mål som går att följa upp och utvärdera

Reservation anfördes av Mats Almqvist (V) enligt följande.

1. Att delvis besluta enligt förvaltningens förslag
2. Att idrottsprofileringens ansvariga har till uppgift att tillhandahålla en verksamhet och ett utbud som främjar jämställdhet och att detta årligen mäts och följs upp i berörda nämnder
3. Att därutöver anföras

Utbildningsperspektivet

Ambitionen att via idrottsprofiler stärka de aktuella skolornas konkurrenskraft och förmåga att attrahera elever både från närområdet och andra delar av staden är mycket bra. I dagens system med mycket hård konkurrens mellan skolorna är det en nödvän-

dighet såväl för att kunna erbjuda skolor som präglas av social och etnisk mångfald som för att uppnå kunskapsmål och övriga mål för skolan.

I ärendet sägs att en idrottsprofil kan locka elever från hela staden och att idrotts-satsande elever enligt skolornas erfarenheter ofta har en hög ambitionsnivå. Konceptet med idrottsprofiler för att stärka varumärken och locka elever är ingenting nytt utan har genomförts vid många skolor med skiftande resultat. Resultaten har mycket berott på valet av idrottsinriktning men också hur långtgående och målinriktad satsningen varit. Väldigt många skolor har t.ex. försökt med fotbollsprofiler, men misslyckats med ambitionen att rekrytera från grupper med stark utbildningsbakgrund. Ibland har en komplicerande faktor varit att skolorna lanserat profilen i en situation när elevunderlaget redan är vikande. Att så inte är fallet här talar för detta försök.

En intressant kombination som delvis beskrivs i ärendet är att ha idrotts- och kulturprofiler vid samma skolor. Även om inte heller kulturprofiler är någon enkel väg för elevrekrytering har ambitiöst upplagda koncept med särskilda musikklasser såväl som kulturskolans visat sig vara något som förmår lockat elever med stark utbildningsbakgrund. I den mån olika profiler når olika grupper kan deras lokalisering på samma skola fylla ett viktigt syfte att ge blandade integrerade klasser eftersom många ämnen trots allt läses gemensamt oavsett profil.

Några viktiga faktorer för att nå framgång med detta upplägg är dels att satsningarna verkligen läggs upp mycket seriöst med en analys av vilka målgrupper det är man särskilt vill rekrytera och hur mycket som krävs för att lyckas med det. Mer allmänna och generella hälsoprofiler för hela skolor kan man säga mycket positivt om, men det torde inte vara något som i sig skulle rekrytera elever från hela staden. Ej heller kan själva idrottsprofilen på hela stadsdelen vara en tillräcklig faktor. En nyckelfaktor är förstås ett fungerande samarbete med elitsatsande idrottsföreningar och att dessa både kan rekommendera skolornas profiler för sina ungdomar och dessutom delta aktivt i utformningen och bidra till att de bästa tränarna och lärarna kan rekryteras. Man kan också dra stor nytta av att ta del av den senaste forskningen om just elevers sökvanor kopplat till social bakgrund. En hel del av detta finns redan eller är på gång i de berörda skolorna. Redan existerande profiler och erfarenheter därav är naturligtvis på många sätt en styrka. När denna strategi väl beslutats är det viktigt att skolorna av de olika förvaltningarna verkligen får det stöd som behövs för att verkligen kunna genomföra en ambitiös satsning.

Idrottsperspektivet

Svensk idrott är i många avseenden väldigt framgångsrik, men också väldigt ojämnställd. Pojkar och män får så gott som överallt bättre förutsättningar än flickor och kvinnor. Det handlar om resurser i form av pengar, tider för träningar med mera, men det handlar också om vilka idrotter som får företräde framför andra. När Stockholm stad nu gör en stor satsning på idrottsprofilering i en av sina stadsdelar borde det vara en självklarhet att använda den också till att aktivt motverka sådana samhällsstrukturer. I förslaget till beslut uppmärksammas förvisso frågan, men en djupare analys saknas och det finns inte heller tydliga mål som går att följa upp och utvärdera.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Gunnar Sandell m.fl. (S) och Inger Stark (V) enligt följande.

1. Farsta Stadsdelsnämnd godkänner till del tjänsteutlåtandet och överlämnar det till fullmäktige
2. Förvaltningarna får i uppdrag att återkomma med konkreta förslag
3. samt anför därutöver följande

Vi saknar tydliga mål, dessa ska vara mätbara och tiden när de ska uppnås ska anges. Vi saknar också redovisning av vilka medel som krävs för programarbetet och genomförandet och varifrån dessa ska tas. Detta är en långsiktig, uthållig satsning, varför engagemang och finansiering är avgörande för framgång. Vi delar uppfattningen att det behövs en styrgrupp med representanter för Stadsdelsnämnden, Utbildningsnämnden, Idrottsnämnden, Kulturnämnden samt Kommunstyrelsen och Stockholms läns landsting för folkhälsoutvecklingen. Farsta-området ska bli en förebild i Stockholm för livskvalité, för idrott, kultur och hälsa.

Utbildning är en viktig motor för att få till stånd utveckling och tillväxt i ett samhälle. Vi saknar i utlåtandet den viktiga kopplingen mellan utveckling, attraktivt område, idrott, hälsa och kultur. Vår uppfattning är att detta hänger ihop, satsningar måste ske inom alla områdena samordnat.

Farsta kan bli ett tydligare profilerat stadsdelsområde för idrott, hälsa, kultur då det finns goda möjligheter till hälsoförbättringar genom sport och friluftsliv samt för ökad livskvalité och hälsa genom kultur. En viktig grund är möjligheter till breddidrott och spontanidrott. Vi ser satsningar på strandpromenaderna längs våra sjöar så att alla kan använda dessa stora delar av dygnet. Ungdomar t ex från Farsta gymnasium kan involveras i arbetet med att sprida kunskap om de möjligheterna till rekreation, hälsa och kultur samt idrottsupplevelser som finns i vårt område och i hela Söderort.

Kulturen och konsten är med och formar en stark identitet i våra stadsdelar. Det finns stora möjligheter att bygga vidare på de kulturella miljöer som finns. Det bidrar till att öka de boendes stolthet över sitt område och lockar många till besök, boende och verksamhet i området.

Vi anser att denna satsning bör ligga inom ramen för den snabbast växande ”industrin” nämligen besöksnäringen samt de kreativa näringarna och det sociala entreprenörskapet. Därför ska det också kopplas till ett ben som saknas: att arbeta med entreprenörsbiten, besöksnäringen samt hur näringslivet (allt från sociala entreprenörer till rent kommersiella intressenter) skall lockas att etablera sin verksamhet inom stadsdelsområdet. Farsta SDN:s nya näringslivsråd bör intressera sig för denna satsning.

I utlåtandet finns redovisat ett antal olika utvecklingsområden. Vi vill särskilt understryka följande:

Informationen behöver förbättras om t ex skidspår i Ågesta friluftsområde och Rågsveds friområde.

Vi vill utveckla Högdalstopparna till ett spännande och tillgängligt natur- och rekreationsområde. Naturen är en av Söderorts största tillgångar, här finns grönområden, naturreservat och vackra sjöar. Nämnden har länge framfört förslag om att utveckla Ekopark Syd där Svedmyraskogen, Majroskogen, Högdalstopparna, stränderna kring Magelungen och Rågsveds friområde bildar ett sammanhängande grönstråk som fortsätter mot Hanvedenkilen.

Fler möjlighet är friluftsprofilering med Nackareservatet och Flatens naturreservat, med sjöarna Magelungen och Drevviken. Genom bättre tvärförbindelser med Spårväg Syd blir det möjligt att stärka sambanden mellan Skarpnäck, Högdalen och Farsta samt att utnyttja hela Söderorts möjligheter för kultur, idrott och friluftsliv.

Ett idrotts- och föreningsliv som stärker hembygdskänslan är andra tillgångar. För utveckling av dessa krävs resurser t ex ledarutveckling och lokaler. Detta har även stadsledningskontoret skrivit om i beredningen av kf - ärendet. Farsta Gårdsområdet är en av våra många resurser för detta.

Vi vill ha en ny fullstor idrottshall vid Hökarängsskolan.

Vi vill bevara Gubbängsfältet som ett öppet fält för många olika aktiviteter t ex Ekens Cup, hundskola, spontanidrott, promenader, skidåkning, grillkvällar. Vi vill inte ha fler fasta installationer på fältet. Gubbängshallen kan gärna utvidgas men då på längden, inte bredden det inkräktar på fältets fria, öppna ytor!

Vi vill även påpeka vikten av äldres motionsmöjligheter, för ökad livskvalité och hälsa. Det finns starka önskemål, bl a i nämndens pensionärsråd, om boulebanor i Farsta sim - och idrottshall som snart ska renoveras.

Särskilt uttalande gjordes av Mariana Moreira Duarte m.fl. (MP) enligt följande.

Vi ser positivt på förslaget om idrottsprofilering för stadsdelen Farsta. Dock vill vi påpeka att profilen bör utformas så att barn och unga i stadsdelen som inte är intresserade av tävlings- och prestationsbaserad idrott ges möjlighet att röra på sig utan att jämföra sig med andra.

För många unga som inte är ”duktiga” på idrott kan kollektiva ofrivilliga idrottsaktiviteter i skolor och förskolor upplevas kränkande och ge försämrad självkänsla och sämre självförtroende. Alla barn och ungdomar måste få möjlighet att motionera utifrån sina egna förutsättningar.